

Universitätsbibliothek Paderborn

**Nuclevs Coppensteinivs Conceptvvm Prædicabilivm In
Dominicas Festaqve omnia per Annum**

Coppenstein, Johann Andreas

Mogvntiæ, 1624

Dominica XIV. Post Trinitatem. Cum ingrederetur Iesus in quoddam castellum, occurserunt ei decem viri Leprosi. Luc. 17.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51556](#)

menbris robur impertiat: partitamen
sinistre potius, ut debiliori: ita potius
pauperi propter Deum dandum; quam
diuini propter amicitiam. 2. Vel ut Lu-
cullus amicis conuiuio exceptis, ac splé-
dore, sumtusque admirantibus, ait:
*Non nihil vestra causa sed maxima pars luculli
causa fecit: Ita pauperi des ipsius;* at tua
maxime causa. Data enim eleemosyna
plus tibi danti, quam accipienti confert.
2. Deus, *Leu. i.*, noluit integrum sibi vici-
mam offerri; sed in frusta concisam. Cō-
cide ope tuas, ac disperge. Reuiciebat id-
eo forte Deus olim, *Deur. 14.* animal, ut
immundum; quod vngulam non diuidebat.
Sic immundus, qui amorem sui
non diuidit etiam in proximum. Diuisit
Samaritanus.

Samaritanus Iesus. 4. Qui IESVM repræsentat. *Ioan. 8.*
Nonne benedicimus nos, quia Samaritanus es
tu. 1. Et ille peccatori, ait *S. Ambrosius:*
Tunc appropinquauit, quando factus est com-
passionis nostra susceptione finitus: & miser-
icordia collatione vicinus. 2. Ille ex equo; id
est, è cœlo descendit; & seipsū humilians
factus est obediens usque ad mortem. *Phil. 2. 3.*
Ille una in doctrina sua dedit oleum gra-
tiae, ad amorem; & vinum iustitiae, ad ti-
morem excitandum. Vnde *Psalm. 59.*
Potasti nos vino compunctionis. Quia Ro-
man. 1. *Ira Dei reuelatur super omnem im-
pietatem hominum.* 4. Ille demum pann-
culis Sacramentorum obligauit vulnera
nostraporro curanda.

DOMINICA XIV POST TRI- NITATEM.

*Cum ingredetur Iesu in quoddam
castellum, occurserunt ei decem
viri Leprosi.*

Luc. 17.

NVncium, 4. *Reg. 5.* de Naaman à lepra
per Elisaem consanato, ut primum

in Syriam venit; magnam haud dubi-
admirationem excitauit. Maiorem de-
cem leprosorum mundatio per Gal-
laem commouit.

Circa quam nos

- I. De vitanda prætorum societate.
- II. De lepra peccati.
- III. De castello, Decemque leprosis.
- IV. De Leprosorum clavore.
- V. De Sacerdote, lepra iudice.
- VI. De regreſſu Samaritani.

P A R S I.

De vitanda prætorum societate

- I. Mproborum deuita consortium 1. *Testimo-
nia.*
1. Nam monet Pythagoricum: *Qua ni-*
gricantes habent caudas ne gustato. 2. *Ibid.*
9. Soliloqu. Melius est habere malorum o-
dium, quam consortium: Sicut bona mul-
tabet Communis vita sanctorum, sic pluri-
ma mala societas affert malorum 3. Hinc
Plato verat ab improbis contueneri pue-
ros: ab nutricibus fabulas narrari, aut că-
tari lascina. 4. *Pro. i.* Fili mi, si te lactauerint
peccatores: ne ambules cū eis. Prohibe pedē tuū à
semis eorū: pedes enim illorū ad malū currunt.
- Propheta Iehu, dure & iuste ad Achab 1. *Expla-
ista.* 2. *Para. 19.* *Quare impio, Regi Iosa-
phat, probes auxilium?* Et iis, qui oderunt Do-
minum, amicitia coniungeris? Idcirco iram Dei
merebaris. 2. Eliseus 2. *Paral.* 20. *Quia, Iosaphat,*
increpat Iosaphate eundem, habuisti sedus
cū Ochozia, filio Achab: percussit Dominus
opera tua, cōtritaq; sunt naues, nec potuerūt ire
in Tharsis ad aurum aduehendum. Nam
classem suam iunxerat classi illius. Tan-
tum nocet improborum societas.
3. *S. Ambros. in c. 14. Luc.* Non turbatur Iuda-
nus, qua Petrum vehebat: Sed illa, que Iudam
habebat: & sic multa discipulorum merita nau-
fragabant. In vtraque Petrus: sed qui suis meri-
tis firmus est, turbatur alienis. Causamus igitur
perfidum: causamus proditorem: ne per vnum
plurimi fluctuemus. Idē serm. decathedra

Ee 2 Petri.

Petri. Tranquillitas est, vbi solus Petrus nautagat, tempestas, vbi Iudas adiungitur. Vnius igitur delicto cunctorum merita quassantur.

3. Instituta
Pythagora
Dei.

II. Idcirco Pythagoras monebat: Ne cuius dexteram inieceris. Delige, quem diligas. Vide, cui fidas. 2. Sanciuit olim Deus ita, Exod. 34. Non accipies vxorem de filiab. Idololatrarū filii tuis: Ne fornicari faciant filios tuos in Deos suos. 3. Quid matrimonia? Imo & amicitiae vetitæ ibidē: Caeue, ne unquam cum habitatoribus terra illius iungas amicitiias, quæ sint tibi in ruinam.

4. Rursus
exempla
Seth.
Propheta.

Filiij Seth, quidam erant quasi semidei, Deo gratissimi. Ducunt filias Cain; mox eo prolapsi sunt impietatis: quæ, nisi diluvio, dilui nequivat. Gen. 6. Adeo perferitis quoque pernicioſa est improborum societas. 2. Suo id malo sensit Propheta vir Sanctus, missus à Deo in Samariam, 3. Reg. 13. sed quod apud alium, iniussu Dei, cœnatum diuertisset; à leone in via disperbebatur. Annon 1. Pet. 5. Aduersarius pester, tanquam leo rugiens, circuit, querens quem deuoret?

Loth.

3. Esto: vixerit Loth: Gen. 19. inter sodomiticas integer vitæ: At paucorū id est: Et demum exire coactus est ab Angelo. Cui est charior talium societas; quam salutis propriæ securitas: eum manet insignis calamitas; vtinam non eterna infelicitas! 4. Exemplo sic Iob 34. Quis est vir, vt est Iob? Qui bibit subsannationem, quasi aquam. Qui graditur cum operantibus iniquitatem: & ambulat cum viris impiis. Non id quidem Iob: sed calumniator eius etiam hinc eum arguere nitebatur, quo tales fuerit commeritus ærumnas.

Iob.

Vt igitur leprosi ab aliis sequestrabatur, vt iij, qui steterunt à longe, Luc. 17. Sic prauia bonis arcendi.

P A R S. II.

De lepra peccati.

VI Lepra,
sive peccati.
Detur.

I. Ecce X. leprosi, corpore at significatio, ne uniuersi peccatores contra Deum.

gr.

logum. 1. Nam lepra corporis humorem & decorum corruptit: anima, peccatum. Vnde Ps. 13. Corrupti sunt in anima & appetitu, & abominabiles facti sunt in decoro per maculam peccati. Clarius Ezech. 16. Abominabilem fecisti decorum tuum.

2. Lepra contagione inficit: Ideo Deus Moysi. Deut. 5. Præcepit filiis Israel: vt evitant omnem leprosum extra castra: ne contaminent ea. Ita peccatum est contagium vicini. Ideo Psalm. 100. Nō habitabit in medio domus mea, qui facit superbiam.

3. Lepra halitum & os corruptit. Ita 3. Fætus. Psalm. 15. Sepulchrum patens est guttur eorum. Quid odoris grati ex cadavere putri de sepulchro prodeat? Minus è mortuæ animæ sacco hoc. Quam foetent iuramenta, turpiloquia, mendacia, crapule, luxuriaz? &c. 4. Lepra siti ardet perpetue. Ita Isa. 4. Sitit. 5. Multitudo eorum peccatorum siti exaruit. Semperarent, & ardent affectus, & appetitus. Vnde venter impiorum insatiabilis. Prouer. 13. Hieron. Libido famæ patitur sui.

5. Lepra deformatum reddit & abominabilem. Et Peccatum. Eo Psalm. 118. Iniquitatem odio habui, & abominatus sum. PROU. 27. Abominantur iusti virum impium. Osee 19. Intrauerunt ad Beelphegor, & abalienati sunt in confusionem, & facti sunt abominabiles. Et ita abominabiles, vt teste Hugone lib. de Bono Conscientiae, Tolerabili sit canis putridus hominibus, quā Deo, anima peccatoris. Adeoque aneratur; vt eum perpetuo priuet conspectus suo, remotum longissime in profundum, & obscurum.

6. Lepra corporis vires addit, membrorum usum impedit, ac eneruat. Ita peccatum eneruat animam, mutilat potentias, detruncat sensus, manus, pedes. Quales 70. Reges & Principes manibus pedibusque truncos sub mensa sua miscillegos & ossilegos habebat Rex Chanaan Adonibesech, id est, doctortempesta.

peccatis: At talis doctor est & Rex dæmon, aut peccatum; quod perinde reddit inutilem peccatorem. Ideo par poena culpæ; Matt. 22. Ligatis manibus, & pedibus mittite eum in tenebras exteriores.

7. Excacat. 7. Lepra visum exedit, At peccatum excacat. Supercedidit ignis, & non viderunt solem. Ps. 87. Excacauit eos malitia eorum, Ps. 113. Aures habent, & non audient, Fastidiuntque omnia; Proverb. 27. Anima saturata peccatis, calcabit suū rerum cœlestium.

8. Lepra naturaliter est incurabilis; Ita Iere. 30. Insanabilis est fractura tua. Vnde Theologus dicitur peccatum summum malum. Cum autem persanatur; sit miraculo. Aug. Comment. in Ioan. Etli. de gratia. Maius est, de impi facere pium, quam de nihilo creare cœlum & terram. Et D. Thom. docet Maximum Dei opus esse, remissionem peccatorum.

Lepre, & peccati spe. II. Ad hæc lepræ genera sunt 7. Et peccati septem. Et quidem designata fuit. *ies sunt 7.* Superbia in lepra Ozia Regis, 2. Paral. 26. Qui ex fastu Sacerdotalem sibi functionem arrogans, lepra in fronte punitur.

2. Avaritia, in Giezi. 4. Reg. 5. 3. Luxuria in Iacob. 2. Reg. 3. Cui David sic imprecatur: Non deficiat de domo Joab fluxum feminis sustinens, & leprosus. 4. Inuidia, in Maria contra Moysen æmula & murmurante. Num. 12. 5. Gula in leprosis istis: qui, 4. Reg. 7. Assyriorum ingressi castra, se ingurgitarunt. 6. Ira in Naaman. 4. Reg. 5. in Elisa irascente, quod ad se non exiret, iuberet que lauari in Jordane. 7. Acedia in manu Moysis intra sinum, Exodi 4.

Luxuriosi sunt Le- profi. III. Libidinositatem præcipue leprosi sunt similes. Nam Leu. 13. tria leprosorum genera notantur. 1. In crinibus caluescentes. 2. In colore solo, non scabie. 3. In crinibus, & colore simili. Ita luxuriosi triplices. 1. in foliis cincinnis calamistrandis, pingendis. Qui sæpe, vt Absalon, iisdem laqueantur. 2. In solo

intuitu, & colore: Ut iij, qui impunelontur obsecna; et si à facto sint alieni. Ehi inficiunt scandalum audientes. 3. In utroque coopti lepra peccati verbo, & facto, & cogitat. In tales sanciuit lex, ut arcerentur urbe; vestem gererent aper tam, caput nudum, os obturatum: clamentque se leprosos.

Tales urbicolæ meretriculæ vestem diffutam gerunt; carnem, pectusque nudant, frontem ostentant: os confessio ni obturant; se profitentur peccatrices; non sunt dicere, meretrices. Arcenda sunt pestes pellaces istæ.

P A R S. III.

De castello, & Leprosis Decem.

I. Ecce castellum ingresso Iesu decem isti *Arces vii.* occurunt. Itan ad castella reperiū *tiorum se tur leprosi?* 1. Hic in castello Bethaniæ des. Lazarus mortuus; Ioan. 11. Martha sanguinis fluxu laborans, libidine Magdalena. 2. Matt. 14. In Herodis palatio incœtuosa Herodias, & nex Baptistæ, epulæ choreæ. In castro Balthasaris, Dan. 5. coniuia concubinarum, vasa templi raptæ, & profanata.

1. Eclipses in luna & sole sunt maxime *Nobiles* notabiles; ita peccata in ijs, qui regnant *sternate,* inter homines, vt astra. Heu, quothodie *non virtute-* nobiles maiorum sanguine, non virtute *te.* similes? De decora maiorum, & Nobilitatis sunt carcinomata, seu vlcera tales.

2. His dicas, licet; q. Anacharsis Philosophus, obiuncti patriæ barbariæ; (nam Scytha erat;) respondit. Mihi quidem probro est patria; at tu patria. Sic illi nobiles à virtutis animi, sunt probra prosapie.

3. Romani Lunatos gerebant calceos, *Luns simi-* solinobiles: quod se lunæ similes profi- *les.* terentur. Atqui vt noctis Regina:

Pallida luna pluia; rubicunda flat: alba serenat.

Ita Nobiles, præsidæ vulgi obscuri; si

Ee 3 ipse

ipſi ſint flagitioſi, tū effuſe pluunt ſcelera
ſubdit. Si fuerint ira præteruidi, armis
prompti, aut ventoſe gloriæ audi; ſub-
ditis facile excitant turbas. Sin' pietate ac
virtute cādidi; ſcliciter præſunt cū Deo.

*Confusio
& ſimilit.*

II. *Ei vnuſ erat Samaritanus.* Reor in cō-
fusionem Iudæorum ita factum diuini-
tus. Nā cāteri nouem Iudæi erant. 1. Sic
Iere. 2. *Transite ad iſulas Cethim;* & videte,
ſi factum eſt huiusmodi, ſi mutauit gens Deos
iſuos. Probrum eſt, quod Ethnici ſint iu-
ſtiores. 2. Ita, 2. Reg. 4. Voluit Deus Arcam
a Philisthaeis capi, vt cernerent Iudæi, ab
iis eam maiore habendam in honore.
Ionam Deus minorem Propheten misit
in Niniuen prædicatum, vt Iudæi con-
funderentur, qui nec maiores audirent,
nec, vt Ethnici, pœniterent.

*Simile ſi-
mili.*

III. *Decem leproſi.* Multi hi, Ita aues conco-
lores volitant: & malis mali aggregantur.

1. Ad Absalom, 2. Reg. 15. conueniunt
10000. & cum eo coniurant aduersus
Dauidem. 2. Pharaoni adgregatur Aegy-
ptus tota, Exod. 14. 3. Cum Herode, Matt.
2. omnis Ierosolyma turbatur. 4. Samfo-
nis vulpes 300. Iud. 15. currunt iunctis
caudis ad ſegetum incendium. Ita hic X.
Leproſi, & hi viri: Si pueri ad malū cōſpira-
rent, tribueretur Rulitię: fragilitati ſex⁹,
ſi ſeeming: Atiam malitię, quia viri decem.

*Praui ar-
cendi.*

IV. *Steterunt à longe.* Quia Num. 5. Lex &
vrribus, & hominum affatibus eos pro-
hibebat. 1. Vt mortuus adolescens Luc. 7.
efferebatur ex vrbe. 2. Vt Gen. 2. Adam
Paradiso: 3. Lucifer Apoc. 12. cœlo pulsus:
4. Regno Nabuchodonosor, Dan. 4. Ita
arcendi scandalosi, contagioſique ſunt à
cœubus, & affatibus hominum.

*Situs reue-
rentia.*

Ad hæc ſtant à longe reuerentia ergo in
Meſſiam. 1. Vti & Puſſicanus, Luc. 18. a longe
ſtans, nec oculos ad cœlum leuare audebat.

2. Fratres item Iofephī, Gen. 45. vultus
eius viſa maiestate, & culpæ ſibi conciij;
accedere propius non audebant.

PARS IV.

De leproſorum clamore.

1. *V*ocem leuauerunt. Clamor index de- *Ardor p-*
fiderij eſt, & pietatis. 1. Sic Ps. 119. Ad candi-
*Dominum, cum tribularer, clamauit: & exau- *cer**
*diuit me. 2. Afflictio accedit desiderium *Cu-*
velut igne, ſi que excutit vocem; vt glo-
bum filula ænea. 3. Ioab, 2. Reg. 14. inuoca-
tus abſalom ſæpius, adiret pro eo ſup-
plex Dauidi, non audit: At vbi ignis do-
minatur in agris eius, iam tum festinabat
oratum pro eo Regem. 4. Creditor mo-
net debitorem; non ſatisfat: mittit ei ap-
paritorem, qui eum vel in ius vocet, vel
pignora ducat hic, ille approperat.*

II. *S*imul leuauerunt vocem. Vt mouerent *Instan-*
efficacius, & citius. 1. *H*ec vis Deo grata eſt, ſupplicat
Tertull. Nam, vt Philosophia iunt: Vis
vniuersitatis fortior eſt ſeipsa diſpersa. Voxque com-
munitatis, quam singularitatis plus habet
energię. 2. *C*lama: Ipſe Sanat omnes infir-
mitates noſtras, & redimit deinteritu vitam
noſtram. Psal. 101. Eſt regressus peccatori,
ac receptum habet ad Patrem vel ſero:
Vti prodigus, et ſi miſerrimus. Luc. 15.
Nam ſera nunquam ad pœnitentiam via eſt,
Seneca Tragicus.

III. *M*ifererent noſtri. Commuñiter, en, pro *Vota em-*
communitate ſupplicant. 1. Ita charitas, munia-
non querit, que ſua ſunt, publica ſpectat, &
in hiſce ſua reperit. 1. Cor. 13. 2. Vnde mo-
net Iacobus. 5. *O*rare pro inuicē, vt ſaluemini.

Tam Efficax, quam breuis oratio: Iefu. *Oratio*
Item credunt eſſe Meſſiam. Praeceptor, En- *brenū.*
obedientiam offerunt. q. d. Dixisti ado-
lescenti, Luc. 7. *S*urge, & filiæ Archifyna-
gogi, *S*urge. Marc. 5. & surrexerunt. Et no-
ſtri miſerere: dic, quæ vis, & factum puta.
Miſerere. nullum noſtrum eſt meritum, &
Iuſtitiam tuam veremur, miſeri-

cordia tua nos ſuſten-
tat.

PARS

PARS V.

De Sacerdote lepro iudice.

Cur ad SA. I. Tp. ostendite vos Sacerdotibus. Cur? An ut cognito miraculo conuertantur Sacerdotes? aut confundantur? 2. An, quod lex iis iudicium commisit? Lexit. tertio. 3. An, quod publicas regiminis Ecclesiastici ceremonias vidi obseruatas? 4. An, ut ne ansam attriperent in eum, tanquam praeuaricatorem legis? 5. An, ut quia venit non soluere legem, sed adimplere? Matth. 5. Hinc & circuicis, praesentatus, Agnumque paschalem comedit ritu solenni. 6. An, ut fidem eorum experiretur? An, ut eam confirmaret iudicio Sacerdotum, vere mundo esse; 7. An, ut doceret peccatores se ostendere Sacerdoti debere?

Confessio auricularis astrictur. Hinc siquidem omnes Orthodoxi auricularem Confessionem non incongrue astruunt. Quo & ista faciunt. Isa. 43. Narr. si quid habes, vi iustificeris. Rom. 10. Ore autem fit Confessio ad salutem, tam illa peccatorum secreta, quam publica fidei. Psal. 31. Dixi, confitebor aduersum me iniustitiam meam: Et ture misericordiam iniquitatem peccati mei. Si confitemur nobis peccata nostra. 1. Io. 1. Fidelis est, & iustus, ut remittat nobis peccata nostra, & emundet nos ab omni iniquitate.

Sacerdotes honorandi. II. S. Hieron. de alio leproso. Matth. 8. ad summum sacerdotem missio ait, voluisse Dominum docere reuerentiam Sacerdotum. S. August. & Cyp. Epist. ad Rogatianum. volunt Sacerdotem, quamvis virtutum, honorandum tamen. Exemplo Iesu qui respondere dignatus est Arianæ, & Cypriæ: item Scribis, & Phariseis. Et iussit Matth. 23. Omnia, quæcunque dixerint vobis, seruate, & facite.

2. Sunt A. & Dei. Hinc docet Cyril. Alex. honorem Sacerdotum: quod partem in terra promissionis nullam eis assignarit Deus; sed de sua eos voluit mensa ac censu viuere. Ut

vere canerent iphi, Ps. 15. Dominus pars hereditatis mee.

1. Certe Philo Iudeus scribit: Ex his rebus liquet, (privilegiis, tributis, decimis, similes. &c.) iuxta Legis iudicium, Sacerdotes equipari honore ac maiestate Regibus. Siquidem illic conferri tributa imperat. 2. Quin etiam Gen. 47. In vniuersa terra Aegypti quinta pars soluitur Regibus; & saeculum est quasi in legge: Absq[ue] terza Sacerdotali, qualibet ab hac conditione fiunt; Sic vel pharao eos honorabat. 3. Sic omnis Aegyptus, teste Platone: πρὸν περὶ τὴν γῆν ἀπὸ τῶν ἀδελφῶν ζωεῖ ἀφορετός: id est: Principum quidem Sacerdotum genus ab aliis est sequestratum.

4. Ita titillantur quoque Psal. 44. Constitues eos Principes super omnem terram. 5. Ierem. 1. Ecce constitui te super gentes, & regna, ut euellas, & disipes, adfices, & plantes. 6. In celo Deus Gen. 11. fecit duo luminaria magna. In terra duas supremas dignitates. Pontificiam, quæ diei coelestium; & Regiam, quæ nocti temporalium præsit.

Quin & Angeli dicuntur Sacerdotes *Sunt An-*
Malachi. 2. Labia Sacerdotis custodiunt scientiam, & legem requirent ex ore eius: quia An-
gelus Domini exercituum est. Et 1. Corint. 11.
Debet mulier velamen habere super caput suum propter Angelos, id est, Sacerdotes, aiunt ibi interpretes concorditer.

Quid, quod Diis appellantur? Exod. 22. *Sunt Diis*
Applica illum ad Deos, id est, Sacerdotes: I-
bidem. Diis non detrahes. Et Psalm. 81. Ego
dixi: Dj. es sis, & Filij Excelsti omnes. Hinc
functiones eorum diuinæ sunt omnes.

III. Quare, sic honorandi sunt, sicut *A Deo solo*
audiendi. At Matth. 10. Luc. 10. Ioan. 13. puniendi.
Qui vos audit, me audit: qui vos spernit, me
spernit. 1. Notant Chrysost. serm. 2. de
Epiph. Et Salvanus 1. de Prouid. Ambos
Mariam & fratrem Aaronom per-
inde in Mosen peccasse detractione sua:
Mariam tamen lepra percussam, non
Aaronom: quod Sacerdos esset. Adeo &
Deus

Lapsus eo- Deus pepercit honorū. 2. Constantinus
rū tegendi. Magnus, oblatos sibi libellos contra Sa-
cerdotes non nullos, in Conc. Nicæno,
abiecit in focum, dicens: *Si cernerem pec-
cantem Sacerdotem, vel in foro, eum purpura
mea contegerem.*

*Digressio
in ecclesia
in irreue-
rantes eo-
rum.*

Quos olim tāti fecere Monarchæ, eos
vix tantulo dignatur hodie ciuis, aut ca-
lo. Quid, quod in mensis, in circulis tra-
ducantur Sacerdotes impune? 1. Maledi-
ctus puer Cham; seruus seruorum erit fratri-
bus suis: quia Patris nuditatem risisset: At
Sacerdos præ patre tantum est; quantum
sacrum præ profano. 2. Daud Saulis cæ-
dem ac sociorum deploratistis, 2. Reg. i.
Nolite annunciare in Geth, neque in compitis
Ascalonis; ne forte latentur hostes ethnici:
quanto minus, (inquit ibi Bacharius,
Sanct. Augustini æqualis,) Sacerdotum
Iapsus erunt propalandi, in confusionem
Religionis?

*Pœna etiū
Deo reser-
natur.*

Mirum videtur, Dominum ipsum fla-
gello nundinatores eiecisse Templo?
Respōder S. Anacletus, ideo factum, quod
Sacerdotes essent; quorum castigando-
rum autoritatem sibi soli Dominus re-
seruavit.

*Honorandi
funt ut cō-
uiua Dei.*

IV. Aman honorisibi ducebatur maxi-
mo, Esth. 5. quod Reginam nullum alium vo-
cavit ad coniuicium cum Rege, preter me, ait: a-
pud quam etiam cras cum Rege transurus sum.
Quanto Sors maior Sacerdotis; qui Iesu
coniuua est, inuitante quotidie Ecclesia?
Quo nec Angeli aspirare audent.

Vt Angeli.

2. Volenti Ioanni Apot. 19. honorare
Angelum, hic ait: *Vidēne fecerū: conseruū
enī mī tuū sum, q.d. Angelos oportet Sacer-
dotibus deferre.* 3. Quis Ierosolymita-
nos conuocauit, quis instinxit, vt palmas;
vestesque substernerent asino Domini?
Non nisi, quia Dominum orbis veheret.
At Sacerdotes throni sunt Dei, ianito-
res cœli.

4. Refert Iosephus Antiq. Iud. l. 11. c. 8. Ale-

xandrum Magnum in Ierosolymam du- ^{Adorati}
xisse, iratum, quod Iudei Dario tulissent ^{Ethnicis}.
auxilium, quem iam debellarat ille. Pon-
tifex, tristis auditio aduentu, cum Sacerdo-
tibus occurrit venienti. Rex eo viso, de-
scendit equo nixisque humi genibus
adorans, ait. *Non hunc; sed Deum adoro: cu-
ius principatu Sacerdotij functus.*

1. Deus voluit Sacerdotem à Duce po- ^{Aniſe}
puli obedienter honorari. Num. 27. Sic Princeps
at Mosi: *Tolle Iosue filium Nun, virum, in quo būs
est spiritus Dei, qui stabit coram Eleazarō Sa-
cerdote: ad verbum eū usq[ue] redietur, & ingre-
ditur Ipse.* & omnes filii Israel. 2. Judith c. 8.
Sacerdotes ab officijs authoritate sibi hor-
tatur. *Vos, qui estis Presbyteri in populo Dei,* &
ex vobis pendet anima illorum, ad eloquium
vestrum corda illorum erigitur.

Quare Eccles. 7. In tota animatu atime
Deum; & Sacerdotes illius sanctifica. Vtrum-
que vno facto docuit hodie Dominus:
Quod miraculum non multo ante mor-
temporauit. Sicut & illud de suscitato
Lazaro; deque Eucharistia instituta.
Nempe erat lux vera. At fax ante, quam
moriatur, scintillas maiores excutit: ita
Iesus illustriora miracula, quo morti vi-
cinior.

P A R S VI.

Deregresso Samaritano.

I. *V*Nus autem ex illis regressus. At vbi no- ^{Tigratius}
uem? Vah ingratis animos. 1. Ro- do deuſu-
mani seruum donatum libertate, si in- ^{bila}
gratus extitisset, ad seruitutem retrahen-
t. 2. Leges ciuiles hæreditatem ingra-
to filio abiudicant. 3. Lex Mosaica Leu. 7.
vetabat carnes victimæ gratis agendis,
in crastinum asseruari. Ita gratiarum
actio non procrastinanda.

1. Noe cessante diluvio, continuo edifi- ^{Gratitudi-}
cauit altare Domino, & tollens decūndis peco- ^{Gratitudi-}
ribus, & volucribus mundis, obtulit holocau- ^{Gratitudi-}
stum super altare. Gen. 8. En cito gratitudo:
sed

Ted & integra corporis ac spiritus; quod indicant pecora & volucres. 2. Dein & munda. Ita Leu. 7. Si progratiarum actione oblatio fuerit, offerens panes absque fermento, id est absque peccato, corde mundo.

3. Ergo Qui grata beneficium accepit, primam eius pensionem soluit, ait Seneca l. 2. de Benef. c. 22.

Similia ingratorū. II. 1. Ingrati similes sunt mari. Hoc omnes fluuios dulces haurit; nec tamen de salsugini sua remittit. 2. Similis agro, in quo semen bonum seminatum est, effert tamen lolium. Matth. 13. 3. Similis Iudea; multis cumulato beneficis, at proditori demum facto.

Malefactores beneficitorum. Ceterum in duobus consistit ingratis. 1. Oblivisci beneficiorum.

2. Benefactorem offendere. 1. Ut luna, quæ omne lumen à sole accipit, ipsum tamen subinde obscurat; suo interiectu causans eclipsin. 2. Platanus ob umbras colitur pergratas; at vetula diffunditur in focum. Ita benefactor multis ob dona colitur; demum malum ei reponitur.

Bene coeptum male finitum, perditum est totum. III. Non est inuentus, nisi hic Samaritanus? Tres Samaritani in Euangelio celebres. Susceptor lapsi in latrones. Luc. 10. Inuitatrix ciuium ad Christum, iuxta puteū. Ioan. 4. Demum hic leprosus. Qui unus, bene coeptum finit bene. 1. Ecce Multi vocati ad sanitatem, sed pauci electi, & ex decem unus. 2. Thren. 4. Sunt inclyti, & amicti auro purissimo, quomodo computati sunt in vasatesea, opus manuum sigilli? 3. Similes statuæ Nabuchod. Cuius caput ab auro coeptum, deficit in as, ferrum, denique in lutum. Dan. 2. 4. Similes bombycibus, quam diu alitür viridibus foliis, tenellulis sunt, facileque emoriuntur: at duriores sunt, si aridis passantur. Ita beneficiis lactati infirmiores sunt, quam aduersis solidati.

Nemo potest duobus Dominis seruire. Matth. 6.

PHilistæ, 1. Reg. 5. in eadem ara cum Dagon idolo statuerunt Arcam Dei captam à se, ut ambo adorarent. At nefas id esse Deus ostendit prostrato Dagon. Par hic iudicium fert de Deo, & Mammona.

Super quonos

- I. De avaritia detestanda.
- II. Deseruitio duobus a dicto quale sit.
- III. Deseruitio duorum, quales sint
- IV. De Mammona iniquitatis.
- V. De sollicitudine temporalium nimia.
- VI. De Deicura nostri.

PARS I.

Avaritia detestatio.

*D*ives, que maxime impellunt ad maleficium; Luxuries, & avaritia sunt. ait Cicero l. 2. ad Heren. 2. Val. Max. l. 3. Avaritia neque habendo fruitur felix; & cupiditate habendi miserrima est. 3. S. Chrys. in Matth. Avaritia est insatiabilis ebrietas, iniustitia formes: Avarus communis omnium hostis. 4. Hier. Avaritia est bursa Principum, cellarium latronum, rixas parentum, sibilus hominum. 1. Tim. 8. Est radix malorum omnium.

5. Bern. in Cant. Est forax in qua omnia Christi opprobria, spuma, clavi, lancea, flagra, crux, morts, &c. procusa sunt.

1. S. Basilius Hom. 17. in Ditescentes. Est ignis. Mare terminos habet: nox leges non transfigreditur: solus avarus nullum circumscribit tempus, terminum nescit: sed ignem imitando omnia comprehendit, ac depascitur. 2. Mich. 6. Adhuc ignis in domo impy, thesauri iniquitatis; Quæ ista? Mensura minor; ira plena.

Quin Aug. Epist. 3. avaritiam inferno confert. Avarus, ait, similis est inferno. Infernus.

Ff nus